

Työeläkelaitoksille

ETA:STA JOHTUVIA LAINMUUTOKSIA

Oheisena 9.8.1993 vahvistetut lait vakuutusyhtiö-
lain, työntekijäin eläkelain 3 §:n ja potilasvahi-
kolain 5 §:n muuttamisesta (752-754/93). Muutosten
sisältöä on selostettu yleiskirjeessä A 61/92. Lait
vahvistettiin hallituksen esityksen mukaisina lu-
kuunottamatta vakuutusyhtiölain 18 luvun 6 b - d §.

Lait liittyvät ETA-sopimukseen ja tulevat voimaan
asetuksella säädettävänä ajankohtana.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Pentti Koivistoinen

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 1993

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/79) 2 luvun 5 §n 3 momentti, 9 luvun 2 § ja 4 §n 1 momentin 1 kohta, 10 luvun 6 §, 13 luvun 1 § sekä 18 luvun 4 §n 6 kohta ja 5 §n 9 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 5 §n 3 momentti 7 päivänä huhtikuuta 1989 annetussa laissa (318/89), 18 luvun 4 §n 6 kohta 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (632/89) ja luvun 5 §n 9 kohta 24 päivänä elokuuta 1990 annetussa laissa (812/90),

muutetaan 1 luvun 3 §, 2 luvun 1 §, 2 §n 1 ja 3 momentti, 4 §n 1 momentin 3 kohta ja 5 §n 1 momentti, 3 luvun 2 a ja 2 b §, 7 luvun 1 §n 2 ja 3 momentti, 2 §, 3 §n 1 ja 2 momentti, 4 §n 3 ja 4 momentti ja 7 §n 2 momentti, 8 luvun 2 § ja 12 §n 1 momentti, 9 luvun 1 §n 4 momentti, 3 §, 4 §n 1 momentin 2 kohta ja 6 §n 3 momentti, 10 luvun 3 ja 5 § ja 7 §n 1 momentti, 11 luku, 12 luvun 4 §n 2 momentti ja 5 §n 1 momentti, 13 luvun 2 §n 1 momentin johdantokappale ja 7 §, 14 luvun 4 §n 1 momentti, 5 §n 2 ja 3 momentti ja 8 §n 1 ja 3 momentti, 15 luvun 1 §n 2 momentti, 2 §n 1, 2 ja 4 momentti, 10 §n 1 ja 2 momentti ja 20 §n 2 momentti sekä 18 luvun 3 §n 1 momentin 1 kohta, 5 §n 6 kohta ja 9 §n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 3 § osittain muutettuna 27 päivänä maaliskuuta 1987 annetulla lailla (328/87), 2 luvun 1 § ja 8 luvun 2 § mainitussa 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa, 2 luvun 2 §n 1 ja 3 momentti ja 5 §n 1 momentti mainitussa 7 päivänä huhtikuuta 1989 annetussa laissa sekä 3 luvun 2 a ja 2 b §, 14 luvun 5 §n 3 momentti ja 18 luvun 5 §n 6 kohta 5 päivänä huhtikuuta 1991 annetussa laissa (632/91), sekä

lisätään 1 lukuun uusi 3 a §, 2 luvun 2 §ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 7 päivänä huhtikuuta 1989 annetulla lailla, uusi 5 momentti sekä lukuun uusi 5 a §, 3 lukuun uusi 2 c §, 7 luvun 1 §ään uusi 4 momentti, lukuun uusi 3 a § sekä luvun 4 §ään uusi 4 momentti, jolloin muutettu 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, 10 lukuun uusi 3 a §, 12 lukuun uusi 6 §, 13 lukuun uusi 8 §, 14 luvun 5 §ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 5 päivänä huhtikuuta 1991 annetulla lailla, uusi 4—6 momentti sekä lukuun uusi 5 a §, 15 luvun 14 §ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, 16 lukuun uusi 5 a § sekä 18 lukuun uusi 6 a—6 d, 8 a ja 10 § seuraavasti:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

3 §

Vakuutusyhtiö ei saa harjoittaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä.

Henkivakuutusliikettä harjoittava vakuutusyhtiö (*henkivakuutusyhtiö*) ei saa harjoittaa muuta vakuutusliikettä kuin henkivakuutusta ja sen jälleenvakuutusta. Vahinkovakuutusliikettä harjoittava vakuutusyhtiö (*vahinkovakuu-*

tusyhtiö) ei saa harjoittaa muuta vakuutusliikettä kuin vahinkovakuutusta.

Henkivakuutuksella tarkoitetaan Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimus) liitteessä IX mainitussa, henkivakuutuksen ensivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa Euroopan yhteisöjen neuvoston ensimmäisessä direktiivissä (79/267/ETY) tarkoitettuihin henkivakuutusluokkiin 1—4 kuuluvaa toimintaa. *Vahinkovakuutuksella* tarkoitetaan ETA-sopimuksen liitteessä IX mainitussa, muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetussa Euroopan yhteisöjen neuvoston ensimmäisessä direktiivissä (73/239/ETY) tarkoitettuihin vahinkovakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa sekä jälleenvakuutusta. Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset vakuutusluokista.

Vakuutusyhtiöllä ei saa yksin eikä yhdessä toisten vakuutusyhtiöiden tai vakuutusyhdistysten kanssa ilman sosiaali- ja terveysministeriön lupaa olla muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoittavassa osakeyhtiössä osakeenemmistöä tai enemmistöä kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, jollei yhtiön toimintaa voida pitää vakuutusliikkeeseen liittyvänä ja tämän kannalta tarkoituksenmukaisena taikka jollei yhtiö ole asunto- tai kiinteistöyhtiö. Mitä edellä säädetään osakeenemmistöstä ja osakkeiden tuottamasta äänimäärästä osakeyhtiössä, sovelletaan myös vastaavaan määräämisvaltaan muussa yhteisössä. Jos vakuutusyhtiöllä on enemmän kuin puolet osakkeiden tuottamasta äänimäärästä sellaisessa osakeyhtiössä tai vastaava määräämisvalta sellaisessa muussa yhteisössä, joka harjoittaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä, käytetään mainitusta osakeyhtiöstä tai yhteisöstä tässä laissa nimitystä sivuyhtiö.

Jos vakuutusyhtiö kuuluu vakuutusyhtiön konserniin, otetaan 4 momentissa säädettyä rajoitusta vakuutusyhtiöön sovellettaessa huomioon myös konserniin kuuluvien muiden yhtiöiden omistamat osakkeet ja määräämisvalta. Vastaavasti otetaan huomioon vakuutusyhtiön sivuyhtiölle sekä vakuutusyhtiön, vakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhtiön ja vakuutusyhtiön sivuyhtiön perustamalle tai niiden yhteydessä toimivalle eläkesäätiölle tai -kassalle kuuluvat osakkeet ja määräämisvalta.

3 a §

Mitä tässä laissa säädetään henkivakuutuksesta ja henkivakuutusliikettä harjoittavasta vakuutusyhtiöstä, koskee myös lakisääteistä eläkevakuutusta ja lakisääteistä eläkevakuutusliikettä harjoittavaa vakuutusyhtiötä.

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

1 §

Vakuutusyhtiön voi perustaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö (*perustaja*).

Vähintään puolella perustajista on oltava asuinpaikka tai, jos perustaja on oikeushenkilö, kotipaikka Euroopan talousalueella, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä tästä poikkeusta.

Oikeushenkilöllä on kotipaikka Euroopan talousalueella, kun se on perustettu Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön mukaan ja kun sillä on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa.

Perustajana ei voi olla vajaavaltainen, konkurssissa oleva eikä henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

2 §

Perustettavalle vakuutusyhtiölle on haettava valtioneuvostolta toimilupa. Toimilupa annetaan vakuutusluokittain ja luokkaryhmittäin. Toimilupa voidaan hakijan pyynnöstä rajoittaa koskemaan vakuutusluokan osaa tai osaa Suomen valtion alueesta. Hakemukseen on liitettävä suunnitelma aiotusta toiminnasta (*toimintasuunnitelma*). Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset toimintasuunnitelmasta.

Vakuutusyhtiön on haettava valtioneuvostolta toimiluvan laajentamista, jos yhtiö aikoo harjoittaa vakuutusliikettä, jota voimassa olevassa toimiluvassa ei ole mainittu. Hakemukseen on liitettävä 1 momentissa tarkoitettu toimintasuunnitelma.

Jos vakuutusyhtiö aikoo harjoittaa vakuutuspalvelujen vapaata tarjontaa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa, on sen ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava

asiasta sosiaali- ja terveysministeriölle ja liitettävä ilmoitukseen 1 momentissa tarkoitettu toimintasuunnitelma.

4 §

Vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä on mainittava:

3) yhtiön toiminta-alue ja ne vakuutusluokat ja luokkaryhmät, jotka toiminta on tarkoitettu käsittämään;

5 §

Toimilupa on annettava, jos aiotun vakuutusliikkeen ei katsota vaarantavan vakuutus toiminnan tervettä kehitystä ja jos vakuutusyhtiön osakepääoma tai takuupääoma ja pohjarahasto yhteensä (*peruspääoma*) on vähintään seuraava:

1) lakisääteistä eläkevakuutusliikettä harjoitettaessa 30 000 000 markkaa;

2) muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua henkivakuutusliikettä harjoitettaessa 14 000 000 markkaa;

3) vahinkovakuutusluokkiin 10—16 kuuluvaa vakuutusliikettä harjoitettaessa 14 000 000 markkaa; sekä

4) muuta vakuutusliikettä harjoitettaessa 7 000 000 markkaa.

5 a §

Valtioneuvoston on kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vireilletulosta ja asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen ja selvitysten toimittamisesta päätettävä toimiluvan myöntämisestä tai epäämisestä.

Jos päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Valtioneuvoston on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Tässä momentissa tarkoitettua valituksen tekemisestä ja käsittelystä on muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään.

3 luku

Vakuutusyhtiön osakkaus

2 a §

Jokaisen, joka aikoo suoraan tai välillisesti

hankkia vakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia, on ilmoitettava siitä sosiaali- ja terveysministeriölle, jos hän omistaisi osakkeita tai takuuosuuksia yhteensä määrän, joka saannon johdosta ylittäisi yhden kymmenesosan, yhden viidesosan, yhden kolmasosan tai puolet vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta taikka kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä. Ilmoituksessa on annettava tarpeelliset tiedot ilmoituksen tekijästä ja aiotusta saannosta, ilmoituksen tekijän taloudellisesta asemasta ja aikaisemmasta omistuksesta kysymyksessä olevassa vakuutusyhtiössä sekä osakkeita tai takuuosuuksia koskevista sopimus- ja rahoitusjärjestelyistä. Ilmoituksen tekijän on ministeriön pyynnöstä annettava tämän vaatimat lisäselvitykset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen vakuutusyhtiön osakkeiden tai takuuosuuksien määrä laskee jonkin 1 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle.

Jos 1 momentissa tarkoitettu ilmoituksen tekijä on osakeyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen yhtiö taikka keskinäinen vakuutusyhtiö, otetaan 1 momentissa säädettyjä omistusrajoja sovellettaessa huomioon myös tämän yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvien muiden yhtiöiden omistukset samoin kuin näiden yhtiöiden perustaman tai niiden yhteydessä toimivan eläkesäätiön tai -kassan omistukset. Konserniin rinnastetaan tätä pykälää sovellettaessa ne, jotka ovat keskenään konserniin verrattavassa riippuvuussuhteessa.

2 b §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus saada jokaiselta, joka omistaa vakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia määrän, joka ylittää yhden kymmenesosan vakuutusyhtiön osake- tai takuupääomasta taikka kaikkien osakkeiden tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä, vakuutusyhtiön vakavaraisuuden valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja.

2 c §

Sosiaali- ja terveysministeriö voi kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun 2 a §n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja tarvittavat selvitykset on annettu ministeriölle, kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan, jos omistuksen katsotaan vaarantavan vakuutus toiminnan tervettä kehitystä. Ministeriöllä on oikeus asettaa omistukselle ehdot, joita minis-

teriö pitää tarpeellisina vakuutustoiminnan terveen kehityksen turvaamiseksi.

Jos osakkeiden tai takuuosuuksien hankinnan jälkeen jonkin 2 a §n 1 momentissa säädetyn omistusrajan ylittävän omistuksen katsotaan vaarantavan vakuutetut edut, sosiaali- ja terveysministeriö voi kieltää osakkeiden tai takuuosuuksien omistajalta oikeuden äänivalian käyttöön vakuutusyhtiössä.

Sillä, joka on vastoin 2 a §n 1 momentin säännöstä jättänyt tekemättä siinä tarkoitetun ilmoituksen tai hankkinut vakuutusyhtiön osakkeita tai takuuosuuksia sosiaali- ja terveysministeriön kiellosta huolimatta, ei ole vakuutusyhtiössä näihin osakkeisiin tai takuuosuuksiin perustuvia muita oikeuksia kuin oikeus voittoon. Tällaista saantoa ei saa merkitä vakuutusyhtiön osake- tai takuuosuusluetteloon eikä osaksluetteloon tai takuuosuuden omistajista pidettävään luetteloon.

7 luku

Yhtiön johto

1 §

Hallituksen valitsee yhtiökokous. Yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että joku tai jotkut hallituksen jäsenistä, kuitenkin vähemmän kuin puolet, asetetaan muussa järjestyksessä. Hallituksen vaalista, milloin yhtiöllä on hallintoneuvosto, säädetään 7 §n 3 momentissa.

Hallituksen jäsenen toimikausi on määrättävä yhtiöjärjestyksessä. Toimikauden tulee päättyä viimeistään neljäntenä vaalin jälkeisenä tilikautena, joko uuden vaalin toimittavan yhtiökokouksen tai tilikauden päättyessä.

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneseen.

2 §

Vakuutusyhtiöllä on oltava toimitusjohtaja. Toimitusjohtajan nimittää hallitus tai, jos yhtiöjärjestyksessä on niin määrätty, hallintoneuvosto.

Mitä tässä laissa säädetään toimitusjohtajasta, sovelletaan vastaavasti tämän varamiehen (varatoimitusjohtaja).

3 §

Vähintään puolella hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajalla on oltava asuinpaikka Eu-

roopan talousalueella, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä tästä poikkeusta. Mitä tässä momentissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti hallintoneuvoston jäseneseen.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on oltava hyvämaineisia ja heillä on oltava sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus kuin vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenenä tai toimitusjohtajana ei voi olla vajaavaltainen, konkurssissa oleva eikä henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

3 a §

Vakuutusyhtiön toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja ei saa olla vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan luottolaitoksen toimitusjohtajana tai varatoimitusjohtajana.

Enemmistön vakuutusyhtiön hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole 1 momentissa tarkoitetun luottolaitoksen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka toimitusjohtajana tai varatoimitusjohtajana, jollei sosiaali- ja terveysministeriö myönnä vakuutusyhtiön hallituksen jäsenten tai varajäsenten osalta poikkeusta.

4 §

Jollei yhtiöllä ole kaupparekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta, ministeriön on kutsuttava yhtiökokous tai, jos hallitus on hallintoneuvoston valittava, tämä valitsemaan hallitusta. Jollei yhtiöllä ole kaupparekisteriin merkittyä toimitusjohtajaa, ministeriön on kutsuttava hallitus tai, jos toimitusjohtaja on hallintoneuvoston valittava, tämä valitsemaan toimitusjohtaja. Jollei hallitusta tai toimitusjohtajaa valita taikka tätä viipymättä ilmoiteta kaupparekisteriin, ministeriön on määrättävä yksi tai useampi toimitsija hoitamaan yhtiön asioita, kunnes hallitus tai toimitusjohtaja on valittu ja merkitty rekisteriin.

Jollei yhtiöllä ole kaupparekisteriin merkittyä toimikelpoista hallitusta, koska hallituksen jäsentä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on asetettava muussa järjestyksessä kuin yhtiökokouksen tai hallintoneuvoston päätöksellä, ei ole asetettu, on sosiaali- ja terveysministeriön määrättävä yksi tai useampi toimitsija tämän sijai-

sena hoitamaan yhtiön asioita, kunnes hallituksen jäsen on valittu ja merkitty rekisteriin.

Hakemuksen 3 tai 4 momentissa tarkoitettuna tapauksessa saa, jollei ministeriö jo ole ryhtynyt tarvittaviin toimiin, ministeriölle tehdä hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, osakas, velkoja tai muu, jonka oikeus saattaa riippua siitä, että yhtiöllä on toimikelpoinen hallitus ja toimitusjohtaja.

7 §

Yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että joku tai jotkut hallintoneuvoston jäsenistä, kuitenkin vähemmän kuin puolet, asetetaan muussa järjestyksessä. Mitä 1 §:n 3 ja 4 momentissa ja 4 §:ssä säädetään hallituksen jäsenistä ja varajäsenistä, sovelletaan vastaavasti hallintoneuvoston jäseniin ja varajäseniin.

8 luku

Yhtiökokous

2 §

Keskinäisen vakuutusyhtiön yhtiöjärjestyksessä voidaan määrätä, että päättämisvaltaa yhtiökokouksessa käyttävät osakkaiden sijasta heidän keskuudestaan valitsemansa edustajat. Edustajasta on muutoin voimassa, mitä tässä laissa säädetään osakkaasta. Edustajan osallistumisoikeutta ei kuitenkaan saa rajoittaa siten kuin 1 §:n 3 momentissa säädetään.

12 §

Jos osakkeenomistaja osallistumalla osakeyhtiölain 9 luvun 16 §:n vastaiseen yhtiökokouksen päätökseen tai muulla tavoin tahallisesti on väärinkäyttänyt vaikutusvaltaansa vakuutusyhtiössä, tuomioistuimella voi, jos siihen on erittäin painavia syitä, toisen osakkeenomistajan kanteesta ja sosiaali- ja terveysministeriötä kuultuaan velvoittaa yhtiön määrääjän kuluksaan lunastamaan kantajan osakkeet. Lunastamiseen voidaan velvoittaa vain, jos yhtiö lunastamisen jälkeen täyttää 11 luvussa asetetut vaatimukset.

9 luku

Tilintarkastus ja erityinen tarkastus

1 §

Yhtiökokouksen on nimettävä yksi tilintarkastaja valvontatilintarkastajana huolehtimaan yhtiön kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Valvontatilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

3 §

Vakuutusyhtiön tilintarkastajana voi olla vain Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Vähintään yhden yhtiökokouksen valitseman tilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

Vähintään yhdellä tilintarkastajalla on oltava asuinpaikka Euroopan talousalueella tai tilintarkastajan on oltava 3 momentissa tarkoitettu yhteisö. Tilintarkastajana ei voi olla vajaavaltainen, konkurssissa oleva eikä henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Tilintarkastajaksi voidaan valita Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Keskuskauppakamarin hyväksymään yhteisöön on vastaavasti sovellettava, mitä tässä luvussa säädetään Keskuskauppakamarin hyväksymästä tilintarkastajasta, ja kauppakamarin hyväksymään yhteisöön, mitä säädetään kauppakamarin hyväksymästä tilintarkastajasta. Tilintarkastajaksi valitun yhteisön on ilmoitettava asianomaisen vakuutusyhtiön hallitukselle, kenellä on päävastuu tilintarkastuksen toimittamisesta. Tämän henkilön on Keskuskauppakamarin hyväksymässä yhteisössä oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja ja kauppakamarin hyväksymässä yhteisössä Keskuskauppakamarin tai kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Häneen on sovellettava osakeyhtiölain 10 luvun 5 ja 12 §:n säännöksiä.

4 §

Sosiaali- ja terveysministeriön on ilmoituksesta määrättävä vakuutusyhtiölle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja:

2) jos tilintarkastajalla ei ole 3 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai jos hän on osakeyhtiölain 10 luvun 5 §:n 1 tai 2 momentin mukaan esteellinen; tai

6 §

Mitä tilintarkastajasta säädetään 3 §ssä ja 17 luvun 2 §ssä sekä osakeyhtiölain 10 luvun 5, 8, 12 ja 13 §ssä, 15 luvun 2 ja 5—7 §ssä sekä 16 luvun 4 §ssä, sovelletaan vastaavasti tässä pykälässä tarkoitettuun tarkastajaan.

10 luku

Tilinpäätös

3 §

Vakuutusyhtiön on katettava 2 §ssä tarkoitettu vastuuvelka.

Henkivakuutuksen, henkivakuutusluokan 1 alakohdassa c tarkoitettuja korkeintaan kymmeneksi vuodeksi otettuja lisävakuutuksia lukuun ottamatta, ja kymmentä vuotta pitemmäksi ajaksi otetun vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuun sekä aika- ja elinkorkojen korvausvastuun katteesta on luetteloitava vähintään 85 prosenttia sanottujen vastuiden yhteismäärästä. Luetteloitun katteen on oltava:

1) obligaatioita ja muita velkasitoumuksia, jotka on antanut tai taannut Suomen valtio, kunta tai kuntainliitto;

2) obligaatioita, jotka kuuluvat suomalaisen hypoteekkiyhdistyksen tai talletuspankin ottamaan obligaatiolainaan;

3) saamistodistuksia, joista vastaa suomalainen talletuspankki;

4) velkasitoumuksia, joiden vakuudeksi on voimassa kiinnitys Suomessa olevaan kiinteään omaisuuteen tai toisen maalla olevaan laitokseen ja vuokraoikeuteen itse maahan, kuitenkin vain ehdolla, että yhtiön saaminen sekä ne saamiset, joilla on sama tai parempi etuoikeus, eivät yhteensä ole suuremmat kuin 70 prosenttia tai, jos on kysymys sellaisen yhteisön omaisuudesta, jossa yhtiöllä on ehdoton määräysvalta, 85 prosenttia siitä arvosta, joka kiinnitetyllä omaisuudella pätevän ammattimiehen arvion perusteella voidaan katsoa olevan;

5) Suomessa olevaa kiinteää omaisuutta; luetteloitun otettu omaisuuden arvo sekä ne saamiset, joiden vakuutena on kiinnitys tähän omaisuuteen, eivät kuitenkaan yhteensä saa olla suuremmat kuin 85 prosenttia 4 kohdassa mainituin tavoin määrättävästä omaisuuden arvosta;

6) muita arvopapereita ja sitoumuksia, jotka niiden laatuun ja varmuuteen nähden voidaan

rinnastaa 1—4 kohdassa mainittuihin tai joihin ministeriö sallii katteen sijoittamisen; tai

7) velkasitoumuksia, joiden panttivakuutena on yhtiön antamia vakuutuskirjoja enintään niiden takaisinostoarvoon saakka.

Luetteloitun katteen veroisena on pidettävä jälleenvakuutuksenantajan vastuuta tämän pykälän 2 momentin mukaisesta vastuuvelasta enintään ministeriön hyväksymään määrään sekä maksamattomien vakuutusmaksujen niitä osia, jotka vakuutusmaksuvastuuta laskettaessa on oletettu maksetuiksi.

Luetteloitua katetta koskevat arvopaperit ja sitoumukset on säilytettävä erillään yhtiön muusta omaisuudesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset tämän pykälän soveltamisesta.

3 a §

Mitä vastuuvelan katteesta 3 §:n 2 momentissa säädetään, ei koske henkivakuutusluokassa 3 tarkoitettua tiettyjen sijoitusten kehitykseen sidottua vakuutusta (*sijoitussidonnainen vakuutus*). Näiden vakuutusten kannan vastuuvelan kate on eriytettävä muun vastuuvelan katteesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelan ja sen katteena olevan omaisuuden vastaavuudesta sekä katteen luetteloinnista.

5 §

Vakuutusyhtiön oma pääoma on taseessa jaoteltava sidottuun omaan pääomaan ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottua omaa pääomaa ovat vakuutusosakeyhtiössä osakepääoma, vararahasto ja arvonkorotusrahasto sekä keskinäisessä vakuutusyhtiössä takuupääoma, pohjarahasto ja arvonkorotusrahasto. Muut oman pääoman rahastot ovat vapaata omaa pääomaa. Tilikauden voitto ja voitto edellisiltä tilikausilta ilmoitetaan erikseen vapaan oman pääoman lisäyksenä, tilikauden tappio ja tappio edellisiltä tilikausilta sen vähennyksenä.

7 §

Sellaisen keskinäisen vakuutusyhtiön osakkailta, jotka yhtiöjärjestyksen mukaan ovat vastuussa yhtiön sitoumuksista, on viipymättä taksoitettava lisämaksu, jos syntyneen tappion tai muun syyn takia vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §:n mukainen takuumäärä, jos henkivakuu-

tusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §:n mukainen takuumäärä, jos vakuutusyhtiön oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §:n mukaista vähimmäisvaatimusta tai, jos selvitystai konkurssitilassa olevan yhtiön omaisuus ei riitä velkojen maksamiseen, ja tällöin vähintään niin suuri määrä kuin näiden tarkoitusten saavuttamiseksi tarvitaan. Jos osakkaiden vastuu yhtiöjärjestyksessä on rajoitettu, taksoitus on kuitenkin sovitettava sen mukaan.

11 luku

Toimintapääoma

1 §

Vakuutusyhtiön toimintapääomalla tarkoitetaan sitä määrää, jolla vakuutusyhtiön varojen on niiden luonne huomioon ottaen ja sosiaali- ja terveysministeriön määräämien perusteiden mukaisesti arvioituna katsottava ylittävän vakuutusyhtiön velat.

Toimintapääomaan luettavista eristä säädetään tarkemmin asetuksella.

2 §

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä on suurempi 1 ja 2 kohtien mukaan lasketuista määristä:

1) Lasketaan 18 prosenttia viimeksi kuluneen tilikauden vakuutusmaksutulosta. Kun vakuutusmaksutulo on suurempi kuin 60 000 000 markkaa, lisäys sen ylittävältä osalta on kuitenkin 16 prosenttia. Näin saatu tulos kerrotaan luvulla, joka saadaan vertaamalla viimeksi kuluneen tilikauden omalle vastuulle jäävää korvauskulua vastaavaan korvauskuuluun ennen jälleenvakuutuksenantajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

2) Lasketaan 26 prosenttia kolmen viimeksi kuluneen tilikauden keskimääräisestä korvauskulusta. Kun keskimääräinen korvauskulu on suurempi kuin 42 000 000 markkaa, lisäys sen ylittävältä osalta on kuitenkin 23 prosenttia. Näin saatu tulos kerrotaan luvulla, joka saadaan kuten edellä 1 kohdan toisessa virkkeessä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Jos vakuutukset ovat pääasiassa luotto-, myrsky-, raesade- tai hallavakuutuksia, edellä 1

momentin 2 kohdassa mainittu keskimääräinen korvauskulu lasketaan seitsemältä tilikaudelta.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset 1 ja 2 momentin soveltamisesta.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoman on aina oltava vähintään 3 §:n 2 momentin mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

3 §

Vahinkovakuutusyhtiön takuumäärän muodostaa yksi kolmasosa 2 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Takuumäärän vähimmäismäärä on:

1) 8 400 000 markkaa, jos jokin vakuutetuista riskeistä kuuluu vahinkovakuutusluokkaan 14 ja jos vakuutusyhtiön kolmen viimeksi kuluneen kunkin tilikauden vakuutusmaksutulo tästä vakuutusluokasta on ollut enemmän kuin 15 000 000 markkaa tai enemmän kuin 4 prosenttia vakuutusyhtiön kokonaisvakuutusmaksutulosta;

2) 2 400 000 markkaa, jos jokin vakuutetuista riskeistä kuuluu vahinkovakuutusluokkaan 10—15, jollei 1 kohdasta muuta johdu;

3) 1 800 000 markkaa, jos jokin vakuutetuista riskeistä kuuluu vahinkovakuutusluokkaan 1—8, 16 tai 18;

4) 1 200 000 markkaa, jos jokin vakuutetuista riskeistä kuuluu vahinkovakuutusluokkaan 9 tai 17.

Jälleenvakuutustoiminta rinnastetaan vahinkovakuutusluokkaan 13. Jos vahinkovakuutusyhtiön vakuutustoiminta kattaa useita erilaisia riskejä tai vakuutusluokkia, otetaan huomioon vain korkeinta vähimmäismäärää edellyttävä riski tai vakuutusluokka.

4 §

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus määräytyy henkivakuutusluokkaan 1 ja 2 kuuluvien vakuutusten osalta, henkivakuutusluokan 1 alakohtassa c tarkoitettuja lisävakuutuksia lukuun ottamatta, laskemalla yhteen 1 ja 2 kohtien mukaiset määrät:

1) Lasketaan 4 prosenttia vakuutusmaksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa. Näin saatu tulos kerrotaan luvulla, joka saadaan vertaamalla viimeksi kuluneen tilikauden omalla vastuulla olevaa vakuutus-

maksuvastuun ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuun summaa vastaavaan summaan ennen jälleenvakuutuksenantajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,85.

2) Lasketaan 0,3 prosenttia niiden vakuutus-ten, joiden riskisumma on nolaa suurempi, riskisummasta viimeksi kuluneen tilikauden lopussa. Korkeintaan kolmeksi vuodeksi otetussa kuolemanvaravakuutuksessa osuus on edellä mainitun 0,3 prosentin sijasta kuitenkin 0,1 prosenttia ja, jos vakuutus on otettu useamaksi kuin kolmeksi, mutta enintään viideksi vuodeksi, osuus on 0,15 prosenttia. Näin saatu tulos kerrotaan luvulla, joka saadaan vertaamalla viimeksi kuluneen tilikauden kyseessä olevien vakuutusten omalla vastuulla olevaa riskisummaa vastaavaan riskisummaan ennen jälleenvakuutuksenantajien osuuden vähentämistä. Käytettävä suhdeluku ei saa olla pienempi kuin 0,5.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset 1 momentin soveltamisesta.

Muiden kuin 1 momentissa mainittuihin henkivakuutusluokkiin kuuluvien vakuutusten sekä 1 momentissa mainittujen lisävakuutusten osalta henkivakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärään luettava osuus määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön antamien määräysten mukaisesti.

Lakisääteistä eläkevakuutusliikettä harjoittavan vakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä lasketaan 1 momentissa säädetyllä tavalla. Työntekijäin eläkelain (395/61) vähimmäisehtojen mukaisen työkyvyttömyys-, työttömyys- ja perhe-eläkevakuutusliikkeen osalta noudatetaan kuitenkin 1 momentin 2 kohdan sijasta 2 §:n 1 momentin 1 kohtaa. Toimintapääoman vähimmäismäärää laskettaessa yrittäjien eläkelain (468/69) mukainen vakuutusliike jätetään kokonaan ottamatta huomioon, ja työntekijäin eläkelain mukaisesta liikkeestä otetaan huomioon 10 prosenttia.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoman on aina oltava vähintään 5 §:n 2 momentin mukaisen takuumäärän vähimmäismäärän suuruinen.

5 §

Henkivakuutusyhtiön takuumäärän muodostaa yksi kolmasosa 4 §:n 1, 3 ja 4 momentin mukaisesta toimintapääoman vähimmäismäärästä.

Takuumäärän vähimmäismäärä on 4 800 000 markkaa.

6 §

Vakuutusyhtiön oman pääoman on oltava vähintään puolet 3 ja 5 §:n mukaisesta vakuutusyhtiön takuumäärästä.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääomasta vähintään 5 §:n 2 momentin mukaista takuumäärän vähimmäismäärää vastaavan osan on muodostuttava asetuksella säädettävistä eristä.

7 §

Vakuutusyhtiön toimintapääoma, jälleenvakuutus ja muut yhtiön vakavaraisuuteen vaikuttavat seikat on järjestettävä vakuutetut edut turvaavalla tavalla, ottaen huomioon tuottojen ja kulujen todennäköinen vaihtelu sekä arvioitavissa olevat muut epävarmuustekijät.

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset 1 momentin soveltamisesta.

8 §

Tässä luvussa säädettyjä markkamääriä voidaan asetuksella muuttaa yleisessä hintatasossa tai valuuttakursseissa tapahtunutta kehitystä vastaavaksi.

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

4 §

Yhtiökokous voi kuitenkin päätöksellä, jota ovat kannattaneet osakkaat, joilla on vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetusta äänimäärästä, antaa voitosta käytettäväksi yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen määriä, joilla 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettuun omaan pääomaan verrattuna ei ole sanottavaa merkitystä.

5 §

Rahalainan antaminen vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhtiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenelle taikka toimitusjohtajalle samoin kuin vakuuden antaminen heidän velvoitteistaan on sallittu vain viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen osoittaman vapaan oman pääoman puitteissa ja edellyttäen, että velalliselta saadaan 10 luvun 3 §:n 2 momentin 1—4, 6 ja 7 kohdassa mainitun sijoituksen veroinen vakuus. Sama koskee lainan tai vakuuden antamista edellä mainitun henkilön aviopuolisolle, veljelle tai sisarelle taikka sille, joka on tällai-

seen henkilöön suoraan ylenevässä tai alenevas-
sa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa taikka
sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä
on naimisissa toisen veljen tai sisaren kanssa.

6 §

Vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin
kuuluvalla yhtiöllä annettavaa luottoa ja tällai-
seen yhtiön sijoittamista koskevat merkittävät
tai periaatteelliset päätökset on tehtävä vakuu-
tusyhtiön hallituksessa.

13 luku

Henkivakuutus ja muu pitkäaikainen vakuutus

2 §

Henkivakuutuksessa, henkivakuutusluokan 1
alakohdassa c tarkoitettuja korkeintaan kym-
meneksi vuodeksi annettavia lisävakuutuksia
lukuun ottamatta, on noudatettava sosiaali- ja
terveysministeriön vahvistamia perusteita, jois-
sa määrätään:

7 §

Vastuuvelan laskemisesta ja kymmentä vuot-
ta pitemmäksi ajaksi annettavasta vahinkova-
kuutuksesta on vastaavasti voimassa, mitä
2—6 §ssä säädetään henkivakuutuksesta.

8 §

Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkem-
mat määräykset siitä, millaiseen omaisuuteen
sijoitussidonnaisen vakuutuksen arvonkehitys
voidaan sitoa.

Sijoitussidonnaisessa vakuutuksessa on nou-
datettava ministeriön vahvistamaa perustetta,
jossa määrätään, millaisin ehdoin vakuutuk-
seen liittyvää sijoituskohdetta voidaan vakuu-
tuksenottajan vaatimuksesta muuttaa. Tämä
peruste samoin kuin sijoitussidonnaisen vakuu-
tuksen takaisinostoa koskeva peruste on laa-
dittava silmällä pitäen vakuutettujen etujen
turvaamista ja perusteen kohtuullisuutta.

Ministeriö voi sijoitussidonnaisen vakuutuk-
sen osalta myöntää poikkeuksia 2—5 §n sään-
nöksistä.

14 luku

Vakuutusyhtiöiden valvonta

4 §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus

milloin tahansa tarkastaa vakuutusyhtiön ja
sen sivuyhtiön liikettä ja muuta toimintaa sekä
osallistua niihin kokouksiin, joissa päätösval-
taa vakuutusyhtiöasioissa käytetään, ei kuiten-
kaan päätöksen tekoon. Tarkastusta varten
ministeriössä voi olla erityisiä asiantuntijoita.
Näiden palkkaedut vahvistaa ministeriö ja ne
suoritetaan asianomaisten yhtiöiden varoista
ministeriön määräämällä tavalla.

5 §

Ministeriöllä on oikeus kieltää yhtiökokouk-
sen, hallintoneuvoston tai hallituksen 1 mo-
mentissa mainittua asiaa koskevan päätöksen
toimeenpano. Jos päätös on jo pantu täytän-
töön, ministeriö voi velvoittaa yhtiön ryhty-
mään toimenpiteisiin oikaisun aikaansaamiseksi.

Edellä tässä pykälässä mainitun kehotuksen
tai kiellon tehosteeksi ministeriö voi asettaa
uhkasakon. Uhkasakon tuomitsee maksetta-
vaksi Uudenmaan lääninhallitus.

Jollei edellä tässä pykälässä tarkoitettua ke-
hotusta tai kieltä noudateta, ministeriö voi
kieltää yhtiötä antamasta uusia vakuutuksia,
kunnes asia on korjattu, ja jos velvoitteiden
laiminlyönti on törkeä, valtioneuvosto voi ra-
joittaa yhtiön toimilupaa tai peruuttaa sen.

Jos yhtiö ei aloita toimiluvan mukaista toi-
mintaansa 12 kuukauden kuluessa toimiluvan
myöntämisestä tai jos yhtiö lopettaa toimintansa
vähintään kuuden kuukauden ajaksi toimi-
luvan myöntämisen jälkeen, valtioneuvosto voi
rajoittaa toimilupaa tai peruuttaa sen.

Jos niissä olosuhteissa, joiden vallitessa toi-
milupa on annettu, on tapahtunut sellaisia
muutoksia, ettei toimilupaa enää annettaisi, tai
jos toiminnan aloittamisen edellytykset eivät
enää täyty, valtioneuvosto voi rajoittaa toimi-
lupaa tai peruuttaa sen.

5 a §

Vahinkovakuutusyhtiön, jonka toimintapää-
oma on pienempi kuin 11 luvun 2 §n mukainen
toimintapääoman vähimmäismäärä, tai henki-
vakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pie-
nempi kuin 11 luvun 4 §n mukainen toiminta-
pääoman vähimmäismäärä, on viipymättä toi-
mitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväk-
syttäväksi yhtiön taloudellisen aseman tervehty-
ttämissuunnitelma.

8 §

Asiantuntijoiden on annettava lausunto esityksestä vakuutusyhtiölainsäädännön muuttamiseksi tai kehittämiseksi sekä tämän lain ja sen nojalla annetun asetuksen perusteella valtioneuvoston tai sosiaali- ja terveysministeriön ratkaistavaksi tulevasta asiasta, joka koskee:

- 1) toimiluvan antamista, muuttamista tai peruuttamista;
- 2) toimenpidettä, joka valituksesta huolimatta voidaan panna täytäntöön;
- 3) vakuutusyhtiöiden sulautumista, vakuutuskannan siirtoa tai vakuutusyhtiön yhtiömuodon muuttamista;
- 4) ministeriön antamia yleisiä määräyksiä;
- 5) 14 luvun 4 §ssä tarkoitettujen erityisten asiantuntijoiden toimeenottamisessa noudatettavia periaatteita; sekä jos asialla on yleistä merkitystä;
- 6) yhtiöjärjestystä;
- 7) vakuutuksen perusteita; ja
- 8) 11 luvun 1 §n mukaista pääomaa.

Edellä 1 momentissa mainituista asioista on 1—5 kohdassa mainitut käsiteltävä asiantuntijoiden kokouksessa ja muut neuvottelussa. Ministeriö voi kuitenkin saattaa kokouksessa käsiteltäväksi asian, joka muuten olisi käsiteltävä neuvottelussa. Niin ikään on neuvotteluun osallistuneella asiantuntijalla oikeus saada kokouksessa käsiteltäväksi sellainen asia, josta mainitun momentin mukaan on hankittava asiantuntijoiden lausunto. Vastaavasti voi kokoukseen osallistuneiden asiantuntijoiden enemmistö vaatia, että valtioneuvoston päätettäväksi saatetaan asia, jonka ratkaisemisesta se on eri mieltä kuin ministeriö.

15 luku

Selvitystilä ja purkaminen

1 §

Vahinkovakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §n mukainen takuumäärä, tai henkivakuutusyhtiön, jonka toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §n mukainen takuumäärä, taikka vakuutusyhtiön, jonka oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §n vähimmäisvaatimusta, on viipymättä toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksyttäväksi lyhyen aikavälin rahoitus suunnitelma. Vakuutusyhtiö on asetettava selvitystilaan

ja purettava, jollei edellä mainittuja 11 luvussa asetettuja vaatimuksia ole täytetty kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia ilmoitettiin yhtiökokoukselle. Ministeriöllä on kuitenkin oikeus pidentää määräaika enintään vuodeksi, jollei vakuutettuja etuja näin vaaranneta.

2 §

Jos on syytä otaksua, että vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 3 §n mukainen takuumäärä tai että henkivakuutusyhtiön toimintapääoma on pienempi kuin 11 luvun 5 §n mukainen takuumäärä taikka että vakuutusyhtiön oma pääoma ei täytä 11 luvun 6 §n mukaista vähimmäisvaatimusta, hallituksen ja toimitusjohtajan on viivytyksettä laadittava tilinpäätös siltä ajalta, jolta tilinpäätöstä ei vielä ole esitetty yhtiökokouksessa, sekä annettava se tilintarkastajille tarkastettavaksi. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä edellä säädetään tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta. Jos tilinpäätöksen aika käsittää myös edellisen tilikauden, on tältä tilikaudelta annettava erillinen tilinpäätös.

Jos 1 momentissa tarkoitettu tilinpäätös osoittaa, ettei vakuutusyhtiö täytä 1 momentissa mainittuja, toimintapääomalle tai omalle pääomalle 11 luvussa asetettuja vaatimuksia, on pidettävä yhtiökokous kahden kuukauden kuluessa siitä, kun tilintarkastajat ovat antaneet lausuntonsa. Kutsusta yhtiökokoukseen on hallituksen annettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle.

Jollei yhtiö 1 §n 2 momentin mukaisen määräajan tai siihen myönnetyn pidennyksen päättyessä täytä 1 momentissa mainittuja, toimintapääomalle tai omalle pääomalle 11 luvussa asetettuja vaatimuksia, yhtiökokouksen on päätettävä yhtiön asettamisesta selvitystilaan ja sen purkamisesta. Jollei yhtiökokous tee tätä päätöstä, ministeriön on määrättävä yhtiö selvitystilaan ja purettavaksi.

10 §

Kun vakuutusyhtiö on selvitystilassa, on henkivakuutuksen, henkivakuutusluokan 1 alakohdassa c tarkoitettuja korkeintaan kymmeneksi vuodeksi otettuja lisävakuutuksia lukuun ottamatta, ja kymmentä vuotta pidemmäksi ajaksi otetun vahinkovakuutuksen ottajilla osuudestaan vakuutusmaksuvastuuseen yhtei-

sesti samanlainen etuoikeus yhtiön omaisuuteen kuin irtaimen pantin haltijalla. Sama etuoikeus on muusta vakuutus sopimuksesta kuin jälleenvakuutus sopimuksesta johtuneen sellaisen saamisen haltijoilla, josta aiheutuva vastuu on kirjattava korvaus vastuuksi edellyttäen, että saaminen, jollei se perustu henkivakuutukseen, henkivakuutusluokan 1 alakohdassa c tarkoitettuja korkeintaan kymmeneksi vuodeksi otettuja lisävakuutuksia lukuun ottamatta, tai kymmentä vuotta pidemmäksi ajaksi otettuun muuhun henkilövakuutukseen, on syntynyt kahden kuukauden kuluessa selvitystilän alkamis päivästä. Tässä momentissa säädetty etuoikeus ei huononna käteispantti eikä omaisuuteen myönnetyn kiinnityksen haltijan etuoikeutta.

Edellä 10 luvun 3 §n 2 momentissa ja 3 a §ssä tarkoitettu omaisuus kuuluu erityiseen selvityspesään. Siihen on viipymättä siirrettävä niin suuri määrä yhtiön muuta omaisuutta, että erityisen selvityspesän omaisuus vastaa 1 momentissa tarkoitettua vastuovelkaa ja arvioituja selvityskustannuksia. Erityiselle selvityspesälle siirtyvät henkivakuutuksista, henkivakuutusluokan 1 alakohdassa c tarkoitettuja korkeintaan kymmeneksi vuodeksi otettuja lisävakuutuksia lukuun ottamatta, ja kymmentä vuotta pidemmäksi ajaksi myönnettyistä vahinkovakuutuksista vakuutuksenantajalle johtuvat oikeudet ja velvollisuudet, kunnes vakuutusten osalta on menetely niin kuin 12—14 §ssä säädetään. Jollei omaisuus tähän riitä, on henkilövakuutukseen ja henkilövahinkoon perustuvilla saamisilla etuoikeus muiden edellä.

14 §

Henkivakuutusyhtiön erityisen selvityspesän omaisuus on ennen 1 momentissa tarkoitettua omaisuuden jakoa ensin ositettava sijoitussidonnaisten vakuutusten kannan ja muun vakuutuskannan kesken. Ositus on toimitettava silmällä pitäen myös sen kohtuullisuutta.

20 §

Mitä 1 momentissa säädetään, on vastaavasti noudatettava, jos yhtiö, joka on asetettu selvitystilaan sen johdosta, ettei se enää täytä 11

luvun 3, 5 tai 6 §n mukaisia vaatimuksia, jälleen täyttää sanotut vaatimukset.

16 luku

Sulautuminen ja vakuutuskannan luovuttaminen

5 a §

Asetuksella säädettyissä tapauksissa vakuutusyhtiö saa sosiaali- ja terveysministeriön suostumuksella ja ministeriön määräämin ehdoin luovuttaa vakuutuskantansa tai osan siitä ulkomaiselle vakuutusyhtiölle taikka vastaanottaa ulkomaiselta vakuutusyhtiöltä sen vakuutuskannan tai osan siitä. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 1, 3 ja 5 §ssä säädetään vakuutuskannan tai sen osan luovuttamisesta, jollei ministeriö myönnä tästä poikkeusta. Luovuttavaa ulkomaista vakuutusyhtiötä ei kuitenkaan ole velvoitettava antamaan yhtiön osakkaille tietoa 3 §n 2 momentissa tarkoitusta kuulutuksesta.

18 luku

Erinäisiä säännöksiä

3 §

Joka

1) harjoittaa vakuutusliikettä ilman toimilupaa tai 1 luvun 3 §n 1 ja 2 momentin säännösten vastaisesti; tai

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen, *vakuutusliikkeen luvattomasta harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

5 §

Joka

6) laiminlyö 1 luvun 3 §n 4 momentissa tarkoitettussa tapauksessa hakea sosiaali- ja terveysministeriön lupaa taikka hankkii osakkeita tai takuuosuuksia 3 luvun 2 a §n 1 momentin vastaisesti;

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vakuutusyhtiörikkomuksesta* sakkoon.

6 a §

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi, muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle sekä, jos annettavat tiedot toisessa valtiossa kuuluvat salassapitovelvollisuuden piiriin, toisen valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle.

6 b §

Vakuutusyhtiön on todettava asiakkaansa henkilöllisyys sellaisissa asiakassuhteissa, joista sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset. Jos on todennäköistä, että asiakas toimii toisen henkilön lukuun, tunnistaminen on vakuutusyhtiön käytettävissä olevin keinoin ulotettava myös tähän henkilöön. Tunnistamistiedot tai viitetiedot tunnistamiseen käytetyistä asiakirjoista on säilytettävä luotettavalla tavalla vähintään viiden vuoden ajan asiakassuhteen päättymisestä.

6 c §

Sen estämättä, mitä 6 §:ssä säädetään, vakuutusyhtiön on ennen liiketoimen loppuun suorittamista tai, jos ennakoilmoituksen tekeminen tuottaisi kohtuutonta hankaluutta, viipymättä liiketoimen suorittamisen jälkeen ilmoitettava sosiaali- ja terveysministeriölle, jos sillä on syytä epäillä siltä pyydettyihin palveluihin käytettävien varojen laillista alkuperää. Tehdyistä ilmoituksesta ei saa kertoa ilmoituksen kohteelle.

Vakuutusyhtiön on lisäksi säilytettävä ja annettava ministeriölle sen pyynnöstä kaikki käytettävissään olevat tiedot ja asiakirjat, joilla saattaa olla merkitystä asian selvittämisessä.

Ministeriön on ilmoitettava asiasta edelleen asianomaiselle esitutkintaviranomaiselle, jos ministeriöllä on vakuutusyhtiön ilmoituksen tai tarkastustoiminnassaan saamiensa tietojen nojalla syytä epäillä, että vakuutusyhtiön palveluja käytetään tai aiotaan käyttää rikollisesta toiminnasta peräisin olevien varojen todellisen luonteen, alkuperän tai sijainnin taikka niihin kohdistuvien määräämistointen tai oikeuksien peittämiseen tai häivyttämiseen.

Ministeriöllä on oikeus 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa antaa vakuutusyhtiölle määräys pidättyä suorittamasta liiketoimintaa

enintään seitsemän päivän ajaksi, jos tällainen pidättyminen on tarpeen esitutkintatoimenpiteitä varten.

Ministeriölle, vakuutusyhtiölle sekä niiden puolesta vilpittömässä mielessä toimineille henkilöille ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

6 d §

Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annetun Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivin (91/308/ETY) täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset antaa sosiaali- ja terveysministeriö.

8 a §

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus määrätä, että vakuutusyhtiön on pidettävä rekisteriä asiamiehistään ja näiden puolesta toimivista henkilöistä. Asiamiehiä ja näiden puolesta toimivia henkilöitä koskevien todistusten antaminen voidaan ministeriön päätöksellä kokonaan tai osaksi määrätä vakuutusyhtiöiden keskusjärjestön tehtäväksi keskusjärjestön annettua siihen suostumuksensa.

9 §

Jälleenvakuutuksen, rinnakkaisvakuutuksen, oikeusturvavakuutuksen, matkailijoille annetun avun ja ulkomaisen ensivakuutuksen osalta sosiaali- ja terveysministeriö voi antaa Euroopan talousalueesta tehdystä sopimuksesta johtuvia tarkempia määräyksiä sekä myöntää sellaisen vakuutusliikkeen luonteesta tai edellä mainitusta sopimuksesta johtuvia poikkeuksia tämän lain säännöksiin.

10 §

Tämän lain säännöksistä voidaan asetuksella säätää sellaisia poikkeuksia, jotka johtuvat kansainvälisen sopimuksen määräyksistä tai vieraan valtion kanssa tehdystä vastavuoroisesta sopimuksesta.

1. Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

2. Vakuutusyhtiöihin, joille on ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty lupa harjoittaa vakuutusliikettä, sovelletaan mainitun ajankohdan jälkeen tätä lakia, jollei jäljempänä annetuista säännöksistä muuta johdu.

3. Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva

toimilupahakemus on täydennettävä tämän lain vaatimusten mukaiseksi.

4. Vakuutusyhtiöllä, joka on toiminnassa tämän lain tullessa voimaan, on sosiaali- ja terveysministeriön pitämään toimiluparekisteriin merkityn toimiluvan mukainen oikeus vakuutusliikkeen harjoittamiseen. Ministeriön on kuitenkin kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta merkittävä pitämänsä toimiluparekisteriin vakuutusyhtiön nykyisen toiminnan perusteella ja vakuutusyhtiötä kuultuaan ne vakuutusluokat ja luokkaryhmät, joiden mukaista toimintaa vakuutusyhtiö saa tästä merkinnästä tiedon saatuaan harjoittaa. Jos toimiluvan sisällöstä syntyy erimielisyyttä, asian ratkaisee valtioneuvosto.

5. Yhtiön on 4 momentissa tarkoitetun rekisterimerkinnän perusteella kahden vuoden kuluessa merkinnän tekemisestä haettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistus tämän lain vaatimalle yhtiöjärjestyksen muutokselle ja ilmoitettava muutos rekisteröimistä varten kolmen kuukauden kuluessa ministeriön antamasta yhtiöjärjestyksen vahvistuspäätöksestä. Ministeriöllä on oikeus erityisestä syystä pidentää tässä momentissa mainittuja määräaikoja enintään kuudella kuukaudella.

6. Sellainen vakuutusyhtiö, jolla tämän lain voimaan tullessa on toimilupa henkivakuutusliikkeen harjoittamiseen, saa tämän toimiluvan perusteella kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta aloittaa sijoitussidonnaisen vakuutusliikkeen harjoittamisen edellyttäen, että sosiaali- ja terveysministeriö on hyväksynyt yhtiön toimittaman toimintasuunnitelman, että ministeriö on hakemuksesta vahvistanut vakuutusta koskevat perusteet ja että yhtiön hakemuksesta ministeriön vahvistama yhtiöjärjestyksen muutos on rekisteröity.

7. Sen estämättä, mitä 1 luvun 3 §:n 4 momentissa säädetään, vakuutusyhtiö, vakuutusyhtiöt tai vakuutusyhtiöt ja vakuutusyhdistykset yhdessä saavat edelleen omistaa ne osakkeet tai osuudet, jotka ne saivat laillisesti omistaa ennen tämän lain voimaantuloa. Jos vakuutusyhtiön, vakuutusyhtiöiden tai vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten yhdessä omistamien osakkeiden tai osuuksien määrä tai laissa tarkoitettu määräysvalta ylittää lain voimaan tullessa laissa säädetyn enimmäismäärän, vakuutusyhtiön, vakuutusyhtiöiden tai vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten yhteinen osuus omistettavan yhteisön osakkeista, osuuksista tai määräämisvallasta ei saa nousta lain

voimaan tullessa olleesta määrästä. Jos vakuutusyhtiön, vakuutusyhtiöiden tai vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten yhteinen osuus on lain voimaantulon jälkeen alentunut, mutta edelleen ylittää tässä laissa säädetyn enimmäismäärän, tämä osuus ei enää saa nousta näin alentuneesta määrästä. Sosiaali- ja terveysministeriö voi hakemuksesta antaa luvan poiketa siitä, mitä tässä momentissa säädetään.

8. Tämän lain 2 luvun 5 §:n 1 momentin säännöstä peruspääoman vähimmäismäärästä ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröityyn vakuutusyhtiöön. Peruspääomaa ei kuitenkaan saa yhtiökokouksen päätöksellä alentaa sanottua määrää pienemmäksi.

9. Jos ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröidyn vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykseen sisältyy tämän lain vastaisia määräyksiä, on niiden sijasta noudatettava tämän lain säännöksiä. Jos ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröidyn vakuutusyhtiön yhtiöjärjestys on tämän lain mukaan puutteellinen tai sisältää tämän lain vastaisia määräyksiä, on yhtiön hallituksen tehtävä yhtiökokoukselle ehdotus yhtiöjärjestyksen muuttamisesta tämän lain mukaiseksi. Yhtiöjärjestyksen muutoksille on viimeistään kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta haettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistus sekä ilmoitettava ne rekisteröimistä varten kolmen kuukauden kuluessa ministeriön antamasta päätöksestä.

10. Tämän lain voimaantulon jälkeen hallituksen jäsentä ja toimitusjohtajaa valittaessa on noudatettava tätä lakia. Ennen tämän lain voimaantuloa määräämättömäksi ajaksi valittu hallituksen jäsen voi jäädä toimeensa uuden vaalin toimittamiseen saakka, kuitenkin enintään neljän vuoden ajaksi lain voimaantulosta.

11. Ennen tämän lain voimaantuloa nimitetty tilintarkastaja voi siitä huolimatta, ettei hän tämän lain mukaan saisi toimia kyseisessä tehtävässä, jäädä toimeensa uuden vaalin toimittamiseen saakka, kuitenkin enintään tammi-kuun 1 päivään 1997.

12. Vaikka vakuutukselle tämän lain nojalla ei enää voitaisi vahvistaa perusteita, jäävät ennen tämän lain voimaantuloa vahvistetut perusteet edelleen voimaan ja niitä muutettaessa on noudatettava tässä laissa perusteiden muuttamisesta annettuja säännöksiä.

13. Vakuutusyhtiön yhtiöjärjestykseen sisältyvät määräykset samoin kuin osake- ja takuusuusluetteloissa, osakas- ja takuusuuden omistajista pidettävissä luetteloissa, osake- ja

takuuosuuskirjoissa, väliaikaistodistuksissa, osakkeeseen tai takuuosuuteen kuuluvissa talongeissa sekä odotusluetteloissa ja liikkeeseenlaskutileillä olevat ulkomaalaisomistuksen sal-

livet merkinnät, jotka perustuvat tällä lailla kumottuun 3 a lukuun, tulevat mitättömiksi tämän lain tullessa voimaan.

Helsingissä päivänä kuuta 1993

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki
työntekijäin eläkelain 3 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä elokuuta 1993

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 3 §:n 2 momentti seuraavasti:

3 §

Tämän lain mukaista toimintaa harjoittavia vakuutusyhtiöitä, eläkekassoja ja eläkesäätiöitä kutsutaan jäljempänä eläkelaitoksiksi. Vakuutusyhtiöllä on tätä toimintaa varten oltava valtioneuvoston antama erityinen toimilupa. Tällainen vakuutusyhtiö ei saa harjoittaa muuta vakuutusliikettä kuin tämän lain ja yrittäjien eläkelain mukaista toimintaa ja siihen suoraan liittyvää jälleenvakuutusta. Eläkelaitosten yhteisiä asioita hoitaa eläketurvakeskus, siten kuin jäljempänä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Sellaisen tämän lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettun vakuutusyhtiön, joka on toiminnassa tämän lain tullessa voimaan, on saatettava

toimintansa tämän lain mukaiseksi kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Yhtiön on sanotun määräajan loppuun mennessä haettava sosiaali- ja terveysministeriön vahvistama tämän lain vaatimalle yhtiöjärjestyksen muutokselle ja ilmoitettava muutos rekisteröimistä varten kolmen kuukauden kuluessa ministeriön antamasta päätöksestä. Ministeriöllä on oikeus erityisestä syystä pidentää tässä momentissa mainittuja määräaikoja enintään kuudella kuukaudella.

Jollei yhtiö ole noudattanut 2 momentin säännöksiä, yhtiölle annettu tämän lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu erityinen toimilupa on rauennut.

Vakuutusyhtiöiden toimiluparekisteriin on 2 momentissa tarkoitettujen vakuutusyhtiöiden kohdalle tehtävä merkintä tämän lain 3 §:n 2 momentissa säädetyistä toiminnan rajoituksesta tai erityisen toimiluvan raukeamisesta.

Helsingissä 9 päivänä elokuuta 1993

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

Laki
potilasvahinkolain 5 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä päivänä kuuta 1993

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun potilasvahinkolain (585/86) 5 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Vakuutuksenantaja

Tämän lain mukaisen vakuutuksen voi myöntää sellainen vakuutusyhtiölaissa (1062/79) tai ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnasta Suomessa annetussa laissa (635/89)

tarkoitettu vakuutusyhtiö, jolla on toimilupa vastuuvakuutusliikkeen harjoittamiseen Suomessa.

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä päivänä kuuta 1993

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri